

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5673, 8 706 80 501, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai

2022-02- Nr.
Į 2022-02-03 Nr. 2-566

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ OBJEKTŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1132 12, 13 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Krašto apsaugos ministerija pagal kompetenciją įvertino Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo Nr. IX-1132 12, 13 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas) ir teikia pasiūlymus.

Projektu yra pildomas Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1 punktas, numatant papildomus kriterijus, kurie turi būti vertinami atliekant sandorio patikrą dėl atitikties nacionalinio saugumo interesams:

1. E papunktyje numatomas kriterijus apibūdina ne sandorį, bet pačią sandorio šalį. Atsižvelgiant į tai, šiuo kriterijumi siūlytina pildyti ne Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnio 4 dalyje numatytus sandorių patikros kriterijus, tačiau šio įstatymo 11 straipsnio 1 dalį, kurioje numatomi investuotojo atitikties nacionalinio saugumo interesams vertinimo kriterijai. Tokiu būdu visi ekonomiškai nuo autoritarinių ir (arba) antidemokratinų režimų, turinčių priešiškus interesus Lietuvos Respublikos atžvilgiu, priklausomi investuotojai galėtų būti laikomi keliančiais riziką nacionalinio saugumo interesams arba neatitinkančiais nacionalinio saugumo interesų, o vadovaujantis šio įstatymo 12 straipsnio 18 dalimi, visi šio įstatymo 12 straipsnio 1 ar 3 dalyje nurodyti tokio investuotojo sandoriai ar veiksmai prieštarautų nacionalinio saugumo interesams, todėl toks investuotojas negalėtų sudaryti tokių sandorių ir (ar) atlikti tokių veiksmų.

2. D ir e papunkčiuose (jeigu atsižvelgiama į prieš tai išdėstytą pastabą, ši pastaba taikoma tik dėl d papunkčio) numatomi kriterijai susiję su tuo, kad iš sandorio gautinomis pajamomis gali būti remiami autoritariniai ir (arba) antidemokratiniai režimai ir finansuojami šių režimų veiksmai, nukreipti prieš Lietuvos Respublikos interesus (d papunktis) arba sandorio šalis yra ekonomiškai priklausoma nuo autoritarinių ir (arba) antidemokratinų režimų, turinčių priešiškus interesus Lietuvos Respublikos atžvilgiu (e papunktis). Atkreiptinas dėmesys, kad, įvertinus šio įstatymo 13 straipsnio 6 dalies konstrukciją, darytina išvada, kad sandoris galėtų būti laikomas keliančiu riziką arba neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų tik esant bent vienai iš šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytų aplinkybių (įskaitant d ir e papunkčius) ir nustačius, kad sandorio šalis kelia riziką arba neatitinka nacionalinio saugumo interesų pagal šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytus kriterijus. Tai reiškia, kad norint laikyti, kad sandoris kelia riziką arba neatitinka nacionalinio saugumo interesų, nepakaktų nustatyti vien atitikties aplinkybėms, nurodytoms siūlomuose d ir e papunkčiuose – papildomai reikėtų nustatyti ir sandorio šalies atitiktį šio įstatymo

11 straipsnyje nustatytiems kriterijams. Krašto apsaugos ministerijos nuomone, d ir e papunkčiuose nurodytos aplinkybės jau yra pakankamai pavojingos, kad būtų laikomos savarankiškais kriterijais, todėl joms esant neturėtų būti taikomas reikalavimas nustatyti ir sandorio šalies atitiktį šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytiems kriterijams. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti šio įstatymo 13 straipsnio 6 dalį, numatant, kad šio įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1 punkto d ir e papunkčiuose nurodytų aplinkybių pakanka, kad sandoris būtų laikomas keliančiu riziką arba neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų:

„6. Jeigu nustatoma, kad sandorio pagrindu sandorio šaliai būtų ar yra suteiktos šio straipsnio 4 dalies 1 punkto a–c papunkčiuose nurodytos teisės ar kyla šio straipsnio 4 dalies 1 punkto ~~d–f papunkčiuose nurodytos rizikos~~ **f papunktyje nurodyta rizika**, o trečiajam asmeniui – šio straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje nurodytos teisės ir tokia sandorio šalis arba trečiasis asmuo kelia riziką arba neatitinka nacionalinio saugumo interesų, **taip pat jeigu sandorio pagrindu kyla šio straipsnio 4 dalies 1 punkto d ir e papunkčiuose nurodytos rizikos**, toks sandoris laikomas atitinkamai keliančiu riziką arba neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų. Šioje dalyje nurodyti sprendimai priimami *mutatis mutandis* laikantis šio įstatymo 12 straipsnyje nustatytos tvarkos.“

Krašto apsaugos ministerijos nuomone taip pat reikėtų įvertinti, ar siekiant tikslumo d ir e papunkčiuose įtvirtinti kriterijai neturėtų būti apibrėžiami aiškiais požymiais.

3. F papunktyje numatomas kriterijus yra susijęs su sandorio šaliai suteikiama prieiga prie *ypatingos svarbos infrastruktūros objektų*. Atkreiptinas dėmesys, kad *ypatingos svarbos infrastruktūros objekto* sąvoka Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nėra vartojama, todėl šio įstatymo kontekste yra neaiškus šios sąvokos turinys, kaip šie objektai galėtų būti identifikuojami ir kas tą turėtų daryti. *Ypatingos svarbos infrastruktūros objekto* sąvoka yra apibrėžta Ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros identifikavimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 818 „Dėl Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo įgyvendinimo“, tačiau yra taikoma tik ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros identifikavimo procese. Atkreipiame dėmesį, kad Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme yra vartojama kita, Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatyme įtvirtinta, *ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros* sąvoka, todėl svarstyтина, ar f papunktyje neturėtų būti kalbama apie *ypatingos svarbos informacinę infrastruktūrą*. Taip pat pažymime, kad Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje jau yra numatomas aiškus ir apibrėžtas kriterijus, susijęs su *ypatingos svarbos informacine infrastruktūra*. Jeigu f dalyje nurodytas kriterijus būtų tikslinamas, *ypatingos svarbos infrastruktūros objektų* sąvoką keičiant *ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros* sąvoka, šio kriterijaus taikymas būtų sudėtingas, nes šis kriterijus nėra apibrėžtas aiškiai nustatytais požymiais, apibūdinančiais riziką ar grėsmę nacionaliniam saugumui, kuriuos būtų galima įvertinti. Atsižvelgiant į tai, Krašto apsaugos ministerijos nuomone, šiuo metu pakanka Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnio 4 dalies 1 punkto a papunktyje nustatyto kriterijaus, susijusio su *ypatingos svarbos informacine infrastruktūra*, o siekiant pildyti šio straipsnio 4 dalį naujais kriterijais, susijusiais su *ypatingos svarbos informacine infrastruktūra*, šie kriterijai turėtų būti apibrėžiami aiškiais požymiais.

Krašto apsaugos viceministras

Žilvinas Tomkus

Mantas Keliotis, tel. (8 5) 273 5597, el. p. mantas.keliotis@kam.lt

Vytautas Keršanskas, tel. (8 5) 278 5209, el. p. vytautas.kersanskas@kam.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Krašto apsaugos ministerija 188602751, Vilnius, Totorių g. 25
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NACIONALINIAM SAUGUMUI UŽTIKRINTI SVARBIŲ OBJEKTŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-1132 12, 13 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-11 Nr. 12-01-240
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-02-11 Nr. 1-1708
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	ŽILVINAS TOMKUS, viceministras Ž. Tomkus, atliekantis viceministro M. Abukevičiaus funkcijas
Sertifikatas išduotas	ŽILVINAS, TOMKUS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-02-11 12:51:35 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-02-11 12:51:53 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2020-04-16 17:36:07 – 2025-04-15 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema DokVIS, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, į.k. 188602751 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 10:59:28 iki 2024-12-19 10:59:28 "Gauto dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, į.k. 188620589 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:01:47 iki 2024-12-19 11:01:47
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.53.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-02-11 14:25:00)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-02-11 14:25:00 Dokumentų valdymo sistema Avilys